Č. 9455.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní (Podk. Rus): O pojmových znacích služební smlouvy.

(Nález ze dne 3. listopadu 1931 č. 15.918.)

Prejudikatura: Boh. A 4330/25, 8001/29.

Věc: Albert Sch. v U. proti zemskému úřadu v Užhorodě o náhradu léčebného.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okresní nemocenská pojišťovna v Užhorodě uložila st-li výměrem z 2. prosince 1926 podle § 20 zák. č. 221/24, aby jí nahradil výdaje, vzniklé léčením jeho zaměstnance Jaroslava B. v užhorodské městské nemocnici od 7. do 22. září 1926 částkou 336 Kč, z toho důvodu, že st-l ho zaměstnával v době od 1. září do 7. listopadu 1926, ale k nemocenskému pojištění ho nepřihlásil. Stížnoost do výměru toho zaměstnavatelem podanou městský notářský úřad v Užhorodě zamítl v podstatě z toho důvodu, že st-l zaměstnával Jaroslava B. od 1. září do 8. listopadu 1926, k pojištění ho nepřihlásil, pročež stihá ho povinnost nahraditi pojišťovně veškeré výdaje, které nastaly léčením a podporováním jmenovaného zaměstnance v nemoci, jež vznikla v době, kdy nebyl k pojištění přihlášen. Další stížnosti st-lově zemský úřad v Užhorodě nař. rozhodnutím nevyhověl z důvodů uvedených v rozhodnutí první stolice, k nimž dodal, že služební poměr mezi st-lem a Jaroslavem B. jest prokázán jeho vlastní výpovědí, učiněnou v policejním trestním řízení.

Stížnost do tohoto rozhodnutí podaná namítá, že mezi st-lem a Jaroslavem B. neexistoval služební poměr, a dovozuje, že B. u st-le nesloužil, nýbrž pracoval u něho jen tři dny jako nádeník, v domě nosil dříví a vodu, kdežto v jeho obchodě s moukou jako mrzák nemohl býti zaměstnáván. Z obsahu této námitky jest zřejmo, že stížnost sice nepopírá, že B. byl k st-li ve smluveném poměru pracovním, vychází však patrně z právního názoru, že jest podstatný pojmový rozdíl mezi poměrem pracovním a služebním, a že jen služebním poměrem zakládá se pojistná povinnost podle zák. č. 221/24, a závazek přihlásiti takového zaměstnance k pojištění. Tento právní názor jest však mylný.

Podle § 2 odst. 1 zák. č. 221/24 o pojištění pro případ nemoci, invalidity a stáří jest pojištěním povinen a podle tohoto zákona pojištěn, kdo v republice Čsl. vykonává práce nebo služby na základě smluveného poměru pracovního, služebního neb učňovského a nevykonává jich jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně. Zákon sám definice smluveného poměru služebního a pracovního nepodává. Nutno proto, ježto tu jde nesporně o poměr práva soukromého, přihlédnouti k předpisům soukromoprávním, upravujícím všeobecně právní poměry mezi zaměstnavateli a zaměstnanci, to jest k předpisům o smlouvě služební. Podle § 1 zák. ze 13. července 1922 č. 244 Sb., platného v té příčině na Slov. a Podk. Rusi, vzniká služební smlouva, zaváže-li se někdo na nějaký čas

konati jinému služby. Slovem služba třeba rozuměti i takový pracovní poměr, při kterém se mzda platí od kusu nebo podle jednotlivých výkonů. Z ustanovení toho plyne, že není podstatného pojmového rozdílu mezi smluveným poměrem služebním a pracovním. Společným podstatným znakem obou smluvených poměrů, takto označovaných, jest na straně zaměstnancově smluvní závazek konati služby (práce) a z toho vyplývající poměr podřízenosti a vázanosti rozkazy zaměstnavatelovými (srov. nál. Boh. A 4330/25, 8001/29 a j.). Druh služeb nebo prací, jež jsou předmětem takové smlouvy, jest nerozhodný. Jestliže se smlouvy, jejichž předmětem jsou určité, zpravidla nižší druhy služeb, označují někdy jako smlouvy pracovní, nemá toto označení právního významu. Rozhodným jest vždy jen, zdali jde o takovou smlouvu, jež vykazuje shora uvedený podstatný pojmový znak, kterým jest charakterisována jako smlouva služební. Také v § 2 zák. č. 221/24 klade se smluvený poměr pracovní, který není ve své podstatě pojmově rozdílným od smluveného poměru služebního, s hlediska pojistné povinnosti zaměstnancovy tomuto poměru na roveň. Označil-li tedy žal. úřad v nař. rozhodnutí smluvený poměr pracovní mezi st-lem a J. B. jako poměr služební, nemá toto označení právního poměru mezi nimi o sobě pro otázku pojistné povinnosti B.-ovy právní relevance.

Skutkový podklad pro svůj úsudek o vzniku tohoto smluveného poměru služebního (pracovního) shledal žal. úřad jen ve vlastní výpovědi st-lově, učiněné jím v policejním trestním řízení. St-l tam udal, že B. byl u něho zaměstnán v září 1926 asi 4 dny a dostával 20—24 Kč denně mzdy bez bytu a stravy. Těmito údaji, jichž správnost stížnost nepopírá, mohl míti žal. úřad bezpečně za prokázáno, že mezi st-lem a B. existoval smluvený poměr služební, resp. pracovní, čímž dán byl zákonný předpoklad pro jeho pojistnou povinnost podle § 2 zák. č. 221/24. — — —

Č. 9456.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: * Ručení podle § 171 zák. č. 221/24 Sb. není ručením solidárním.

(Nález ze dne 3. listopadu 1931 č. 15.919.)

Věc: František S. v P. (adv. Dr. Alex. Meisl z Prahy) proti župnímu úřadu v Bratislavě o ručení za nemocenské, invalidní a starobní pojištění.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud vyslovuje st-lovu solidární ručební povinnost za nemocenské, invalidní a starobní pojistné za dobu od 1. července 1926, zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Platebním výměrem ze 7. ledna 1927 zavázala okresní nemocenská pojišťovna st-le podle § 46 zák. čl. XIX:1907, resp. § 21 min. nař. č. 4790/1917, a § 171 zák. č. 221/24, aby jí zaplatil za svého předchůdce v podniku Grand restaurant v K., Frant. Z., nemocenské